



ЄМЕЦЬ Василь Костянтинович (15 (27). 12. 1890, с. Жаборівці, нині смт Шарівка Богодухів. р-ну Харків. обл. — 04 (за ін. даними — 06). 01. 1982, м. Лос-Анджелес, шт. Каліфорнія, США, похов. у Вінніпезі) — бандурист, письменник і педагог. Гри на бандурі навч. від сліпих кобзарів. Навч. у Харків. (1911–12) та Моск. (1914) університетах. 1-й концерт. виступ — 1911 (м. Охтирка, нині Сум. обл.). Організував 1913 Першу кубан. кобзар. школу (м. Катеринодар, нині Краснодар, РФ). 1914 з успіхом виступав на всеслов'ян. концерті, 1916 — на сцені Великого театру (у моск. пресі його названо віртуозом). 1917–18 — учитель жін. гімназії у Сосниці (нині смт Черніг. обл.). Співробітник Міністерства нар. освіти за часів Гетьманату П. Скоропадського. У січні 1918 брав участь в обороні Києва від червоногвард. загонів М. Муравйова у складі Бойового куреня військ. мін-ва УНР. У березні–квітні 1918 служив у 4-му піхот. полку 1-ї козац. Синьої дивізії. 1918 у Києві за сприяння гетьмана П. Скоропадського організував першу капелу бандуристів. 1-й концерт відбувся з тріумфом у листопаді 1918 перед вояками Армії УНР. За ці концерти нагородж. Заліз. хрестом. Від 1919 виступав як соліст-бандурист. У листопаді 1919 міністр освіти УНР І. Огієнко

направив Є. у закордонне концертне турне. Від 1920 — у Чехо-Словаччині. Викладав бандурне мистецтво студентам у Подєбрадах. Від 1934 — у Франції, від 1936 — у Пн. Америці. Від 1938 — в Лос-Анджелесі (США). У Берліні та Празі продовжив навч. у консерваторіях. Організатор школи кобзарів (1923, навчалосся бл. 50 учнів) та 2-ї капели бандуристів у Празі. 1924 отримав запрошення повернутися в Україну, від якого відмовився. Гастролював як бандурист-соліст у Європі, Пн. Америці. Перший укр. бандурист, який виступав у Голлівуді (м. Лос-Анджелес). У репертуарі — думи, українські народні пісні, інструм. танці, автор. композиції («Гомін України», «З Кримських гір», «Передзвони», «Над Дніпром», «Про Крути», «Дума про поневолення України»); переклади творів світ. класики (В.-А. Моцарта, П. Чайковського, Ф. Шопена, А. Дворжака, Ф. Ліста, М. Лисенка). Уперше виконав на бандурі «Місячну сонату» Л. ван Бетговена. Співпрацював із М. Гайворонським, М. Голинським. У 1950-х рр. створив збільшені типи бандур — на 50 і 62 струни (подвійна). Автор кн. «Кобза та кобзарі» (Берлін, 1923; Нью-Йорк, 1959; К., 1991), ст. «"Кобза": Кілька слів про український національний інструмент та його походження» // «УС», Берлін, 1921, № 76; «Кобзарі старих часів» // Там само, № 102, 103; «До мартирології кобзарства» // «Календар "Свободи"», 1957; «УК», 1996, № 11, 12; «Мій перший публічний виступ із бандурою (Спогад)» // «Визв. шлях», 1965, № 9; укладач альбому «У золоте 50-річчя на службі Україні» (Голлівуд; Торонто, 1961).

Рекомендована література

1. Василь Ємець грає: Гостина бандуриста в Торонті // Новий час. 1930, 10 жовт.;
2. Василь Ємець. 1911–1936: Буклет. Б. м., р.; До 85-річчя кобзаря-віртуоза Василя Ємця // Визв. шлях. 1976. № 1;
3. Помер Ємець Василь – бандурист, віртуоз // Свобода. 1982, 9 січ.;
4. Васюта О. Василь Ємець – дослідник кобзарського мистецтва // Співоче поле Чернігівщини: Календар 2004. К., 2003.

В. Г. Дутчак

Бібліографічний опис:

Ємець Василь Костянтинович / В. Г. Дутчак // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-19848>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).